were performed. They were executed inside the building in its central and western parts. An area of 45 m^2 was investigated. During the investigation it was established that the cultural layer was up to 83 cm thick. 3 to 5 horizons of the cultural layer were investigated; the sterile soil was reached at the depth of H_{abs} 94.62 m. 164 artefacts and 93 bones were collected. Household pottery and constructional ceramics comprised the major share of the finds. Besides that, an iron knife with a riveted handle, forged nails and a glass cup foot fragment were found.

According to the household pottery and constructional ceramics found during the investigation the cultural layer would be datable to the 17th – early 19th century. Fragments of the brick wall found during the investigation would be datable to the 18th–19th century.

TYRINĖJIMAI UŽUPIO G. 10 / MALŪNŲ G. 2

Eugenijus BUTĖNAS

2004 m. buvo tęsiami archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Užupio g. 10 / Malūnų g. 2 (A 1610K1). Tai trečiasis tyrinėjimų sezonas šioje sostinės senamiesčio vietoje. Moksliniai archeologiniai šio sklypo tyrinėjimai buvo pradėti 2001 m. Tais metais apsiribota tik archeologiniais žvalgomaisiais tyrinėjimais, kurių metu tirti 4 bendro 24 m^2 ploto šurfai (žr. *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 178–180). 2002 m. buvo tyrinėjama sklypo P dalis. Čia po vienu iš sklype esančių pastatų buvo tiriama planuojamo įrengti rūsio vieta. Iširtas 130 m^2 plotas (žr. *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 181–182). 2003 m. šiame sklype archeologiniai tyrinėjimai nebuvo atliekami.

2004 m. ištirtas 250 m^2 plotas. Fiksuotas iki 2,8 m storio XVI a. pradžios – XX a. kultūrinis sluoksnis. Išskirti 9 pagrindiniai kultūrinio sluoksnio horizontai. Viršutinis iki 1,4 m storio siekiantis horizontas yra pats vėlyviausias, datuojamas XIX a. pabaiga – XX a.

Į sąrašą įtraukti 1065 radiniai. Daugiausia aptikta XVI a. vidurio – XVII a. laikotarpio medžiagos. Didžiąją dalį radinių, kaip įprasta miestų archeologijoje, sudarė buitinė ir statybinė keramika. Tai įvairios paskirties glazūruotų ir nepadengtų glazūra buitinių indų šukės bei puodyninių, plokštinių, karnizinių koklių fragmentai. Išskirtinas savo unikalumu (Lietuvoje analogų nežinoma) 2,6 m (H_{abs} 96,52 m) gylyje aptiktas čerpės (koklio?) fragmentas. Šio radinio paviršius suskirstytas kvadratėliais, padengtais geltonos ir žalios spalvos glazūra. Iš individualių radinių paminėtinos kaulo žaliavos atliekos (kaulo plokštelės liekanos nuo sagų gaminimo).

2004 m. tyrinėjimų metu aptikta mūrinio bei medinio sklypo užstatymo liekanų. Mūrinio užstatymo likučių aptikta dviejose sklypo dalyse, būtent ŠR dalyje bei PV tirto ploto kampe. Pirmuoju atveju čia likusios pamatinės pastato dalies fragmentai buvo aptikti ir visiškai atidengti jau 2001 m. žvalgomųjų tyrinėjimų metu. 2004 m. metų tyrinėjimai leido mūro likučius susieti su viso tirto ploto stratigrafija. Aptikti mūrinio užstatymo likučiai datuotini XVII a. pradžia – viduriu. Tirto ploto PV kampe taip pat buvo aptikta mūrinio užstatymo fragmentų. Rastos liekanos neleidžia daryti platesnių išvadų, galima pasakyti, kad vieno statinio išlikę fragmentai datuotini XVII a. pradžia – viduriu, o kito – XVIII a. viduriu – XIX a. Pastarojo statinio (vėlyvo) į tyrinėjimų plotą pateko tik labai nedidelė dalis,

jo pagrindinė dalis buvo kaimyniniame sklype.

Medinį sklypo užstatymą sudarė du šulinių rentiniai ir neaiškios paskirties lentų bei rąstelių konstrukcijos liekanos.

Šulinio rentinys 1 orientuotas ŠV (330°) kryptimi. Jo vainiko dydis (išorėje) siekė 170x186 cm, o viduje – 137x156 cm. Rentinio viršutinis rąstas aptiktas 1,7 m gylyje (H_{abs} 97,78 m). Iš viso išliko 4 rentinio rąstai. Jie labai blogai išlikę, smarkiai sutręšę, net sunku pasakyti jų formą (apdirbimo būdą). Atrodo, kad vidinė jų pusė buvo lygi, o išorėje jie pusapvaliai. Kampai taip sunykę, kad negalima nustatyti jų sujungimo būdo. Rentinys baigėsi įžemyje, kuris fiksuotas H_{abs} 96,82 m.

Kitas *šulinio rentinys 2* aptiktas 1,72 m gylyje nuo žemės paviršiaus (H_{abs} 97,36 m), jis orientuotas ŠV (345°) kryptimi, vainiko dydis (išorėje) siekė 158x162 cm, o viduje – 114x116 cm. Rentinio viršutinė dalis (50 cm) surėsta iš storų (5 cm skersmens) lentų, kurios labai sunykusios, o apatinė dalis – iš pusiau skeltų rąstų, kurių skersmuo – 15–25 cm. Rąstai dėti gana netvarkingai, dalis jų galų išsikišę (išliko 6 rentinio eilės). Šulinio dugnas išklotas penkiomis 15–22 cm pločio lentomis. Jos dėtos R–V kryptimi. Šulinio užpildo žemėse jokių archeologinių radinių nerasta. Šulinio rentinys baigėsi 2,9 m (H_{abs} 96,18 m) gylyje. Po juo – 10–12 cm storio melsvos spalvos šlynas su priesmėliu, o giliau – įžemis, smėlis su žvyru (H_{abs} 96,08 m).

Į Š ir ŠR nuo šulinio rentinio 2 aptikti neaiškios paskirties medinės konstrukcijos likučiai. Juos sudarė lentos, rąsteliai. Stratigrafiškai jie buvo išsidėstę tame pačiame kultūrinio sluoksnio horizonte kaip ir šulinių rentiniai. Dalis lentų orientuotos ŠV (330°), kitos – PV (225°) kryptimi. Šalia aptiktos rąstelių, kurių skersmuo svyravo nuo 12 iki 43 cm, dalys buvo vertikalios, tik abejotina, ar jos išliko savo pirminėje padėtyje, nes šalia praėjo nuotekų vamzdis bei šiluminės trasos tranšėja. Lentų ilgis svyravo nuo 158 iki 266 cm, plotis – 13–37 cm, o storis siekė 5–7 cm.

Šios medinės konstrukcijos pirminė paskirtis nėra aiški, tačiau jos artumas ir stratigrafinis sutapimas su šuliniu 2 leidžia teigti, kad jie sudarė vieną kompleksą ir buvo naudojami gamybiniame procese (odos ir kaulo apdirbime, remiantis surastais radiniais).

INVESTIGATIONS AT THE UŽUPIO STREET 10 / MALŪNŲ STREET 2

In 2004 the archaeological investigations at the Užupio Str. 10 / Malūnų Str. 2 in Vilnius (A 1610K1) were continued. This was the third season of investigations performed at the site. An area of 250 m^2 was investigated. The early 16th–20th century cultural layer up to 2.8 m thick was established. 9 major horizons of the cultural layer were investigated. Materials of the mid 16th–17th century prevailed. Household pottery and constructional ceramics comprised the major share. We should admit a unique tile (or stove-tile) fragment (it has no analogue in Lithuania). Among the individual finds bone processing waste should be mentioned.

During the investigations of 2004 brick and wooden constructions were discovered at the site. Remains of the brick buildings are datable to the early or mid 17th century and the mid 18th–19th century. Remains of the wooden structures included two cribs of wells and an unidentified construction made of planks and logs. The wooden structures are datable to the early or mid 17th century. The primary purpose of the wells and wooden structures remains unclear; nevertheless their proximity and stratigraphic identity with the well No. 2 imply that they comprised a unified complex and were used in some production process (bone or leather processing according to the finds).